

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1970-1971.

25 JANVIER 1971.

Projet de loi portant approbation des actes internationaux suivants :

- 1° **Protocole sur les privilèges et les immunités de l'Organisation européenne pour la mise au point et la construction de lanceurs d'engins spatiaux et le Protocole de signature, faits à Londres le 29 juin 1964;**
- 2° **Accord conclu par échange de lettres, datées à Bruxelles les 23 décembre 1965 et 3 janvier 1966, entre la Belgique et le Grand-Duché de Luxembourg concernant l'exonération des droits d'entrée et d'accises communs et application des Protocoles repris sub 1°.**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ETRANGERES (1)
PAR M. **DEJARDIN**.

Ce Protocole, signé à Londres le 29 juin 1964, a pour but de définir les privilèges et immunités de l'Organisation et de son personnel. Les avantages accordés à cet organisme ont fait l'objet de négociations serrées qui ont eu comme résultat que les privilèges et immunités accordés sont moins avantageux que ceux accordés jusqu'à ce jour. Les restrictions

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Struye, président; Ballet, De Keyzer, Gillon, Herbiet, Leemans, Rombaut, Thiry et Dejardin, rapporteur.

R. A 8340

Voir :

Document de la Chambre des Représentants :
517 (Session de 1969-1970) : Projet de loi.

Annales de la Chambre des Représentants :
13 et 14 mai 1970.

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1970-1971.

25 JANUARI 1971.

Ontwerp van wet houdende goedkeuring van volgende internationale akten :

- 1° **Protocol betreffende de voorrechten en immuniteten van de Europese Organisatie voor de ontwikkeling en de vervaardiging van dragers voor Ruimtetuigen en Protocol van ondertekening, opgemaakt te Londen op 29 juni 1964;**
- 2° **Akkoord gesloten door wisseling van brieven, gedagtekend te Brussel op 23 december 1965 en 3 januari 1966, tussen België en het Groot-hertogdom Luxemburg betreffende de vrijstelling van de gemeenschappelijke invoer- en accijsrechten in toepassing van het onder 1° vermeld Protocol.**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. **DEJARDIN**.

Dit Protocol, dat op 29 juni 1964 ondertekend werd te Londen, heeft ten doel de voorrechten en immuniteten van de Organisatie en van haar personeelsleden te omschrijven. Over de voordelen aan deze instelling toe te kennen werd vinnig onderhandeld, met het gevolg dat de verleende voorrechten en immuniteten minder voordelig zijn dan die welke

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Struye, voorzitter; Ballet, De Keyzer, Gillon, Herbiet, Leemans, Rombaut, Thiry en Dejardin, verslaggever.

R. A 8340

Zie :

Gedr. St. van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :
517 (Zitting 1969-1970) : Ontwerp van wet.

Handelingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers :
13 en 14 mei 1970.

visent en particulier l'immunité de juridiction et le règlement des différends, ainsi que l'interprétation de la signification du mot « activités » de l'Organisation.

Les articles 1 à 12 règlent le statut de l'Organisation.

L'Organisation possède la personnalité juridique; ses bâtiments et archives sont inviolables; ses propriétés et biens sont exempts de réquisition, confiscation, expropriation et séquestre.

L'Organisation bénéficie de l'immunité de juridiction sous réserve des exceptions ci-après :

a) Dans tout différend pour lequel la somme contestée est inférieure à 100.000 francs français et

— relatif à un dommage causé par l'Organisation,

— impliquant toute obligation non contractuelle de l'Organisation, ou

— impliquant le Secrétaire Général, un membre du personnel ou un expert de l'Organisation(sauf entre ces derniers et l'Organisation pour leurs conditions de service),

celle-ci renoncera à l'immunité à moins que le cas ne pose une question de principe particulièrement importante;

a) En cas d'accident causé par un véhicule automoteur;

c) En cas d'exécution d'une sentence arbitrale.

Dans le cadre de ses activités officielles, ses biens et revenus sont exonérés des impôts directs et ses achats importants bénéficient de la remise ou du remboursement des taxes.

Elle jouit de l'exemption des droits de douane et des restrictions à l'importation ou l'exportation de biens destinés à ses fins officielles.

Pour ses communications, il est réservé à l'Organisation un traitement au moins aussi favorable que celui accordé aux autres organisations internationales et ces communications ne peuvent être censurées.

L'article 13 dispose que les Etats membres facilitent l'entrée, le séjour et le départ des membres du personnel de l'Organisation.

L'article 14 vise les représentants des Etats membres. Ceux-ci jouissent notamment de l'immunité d'arrestation personnelle, de l'immunité de juridiction pour les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions, de l'inviolabilité des documents officiels et des mêmes facilités douanières pour les bagages personnels que celles accordées aux agents diplomatiques.

L'article 15 assimile le Secrétaire Général, au point de vue des privilèges et immunités, à un agent diplomatique de rang comparable.

L'article 16 concerne le personnel de l'Organisation. Celui-ci bénéficie notamment de l'immunité de juridiction pour les

totnogtoe werden toegekend. De beperkingen hebben in het bijzonder betrekking op de immuniteit van rechtsmacht, op de beslechting van de geschillen, alsmede op de betekenis van het woord « activiteiten » van de Organisatie.

De artikelen 1 tot 12 regelen het statuut van de Organisatie.

De Organisatie bezit rechtspersoonlijkheid; haar gebouwen en haar archief zijn onschendbaar; haar eigendommen en bezittingen zijn vrijgesteld van vordering, verbeurdverklaring, onteigening en sekwester.

De Organisatie geniet immuniteit van rechtsmacht, behoudens de onderstaande uitzonderingen :

a) In elk geschil, waarbij de betwiste som lager is dan 100.000 Franse frank,

— betreffende schade veroorzaakt door de Organisatie,

— met betrekking tot alle niet-contractuele verplichtingen van de Organisatie, of

— waarbij de Secretaris-Generaal, een lid van het personeel of een deskundige van de Organisatie betrokken is (behalve tussen de laatstgenoemden en de Organisatie in verband met hun dienstvoorwaarden),

zal de Organisatie afstand doen van de immuniteit, tenzij een bijzonder belangrijke beginselkwestie vastzit aan de betwisting;

b) Bij ongeval veroorzaakt door een motorrijtuig;

c) Bij de tenuitvoerlegging van een scheidsrechterlijke beslissing.

In het kader van haar officiële activiteiten zijn haar goederen en inkomsten vrijgesteld van directe belastingen en haar belangrijke aankopen genieten kwijtschelding of terug-gave van belastingen.

Zij geniet vrijstelling van de douanerechten en van de beperkingen bij de invoer of uitvoer van goederen bestemd voor haar officiële doeleinden.

Voor haar mededelingen geniet de Organisatie een behandeling die niet minder gunstig is dan die welke verleend wordt aan de andere internationale organisaties en op haar mededelingen mag geen censuur worden uitgeoefend.

Artikel 13 bepaalt dat de Lid-Staten het binnenkomen, het verblijf en het vertrek van alle personeelsleden van de Organisatie vergemakkelijken.

Artikel 14 handelt over de vertegenwoordigers van de Lid-Staten. Zij genieten onder meer immuniteit van aanhouding, immuniteit van rechtsmacht voor de handelingen volbracht tijdens de uitoefening van hun ambt, onschendbaarheid van de officiële stukken en dezelfde douanefaciliteiten voor hun persoonlijke bagage als die welke worden toegestaan aan de diplomatieke ambtenaren.

Artikel 15 stelt de Secretaris-Generaal, wat de voorrechten en immuniteten betreft, gelijk met een diplomatieke ambtenaar van vergelijkbare rang.

Artikel 16 heeft betrekking op de personeelsleden van de Organisatie. Zij genieten onder meer immuniteit van rechts-

actes accomplis dans l'exercice de ses fonctions, sauf en cas d'infraction à la réglementation sur la circulation ou de dommages causés par un véhicule automoteur; des mêmes exemptions en matière d'immigration et enregistrement des étrangers que celles reconnues au personnel des organisations internationales, ainsi que de l'importation en franchise de douane du mobilier et des effets personnels lors de leur première installation.

L'article 17 est relatif aux experts. Ceux-ci bénéficient :

a) de l'immunité de juridiction pour les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions sauf en cas d'infraction à la réglementation sur la circulation ou de dommages causés par un véhicule automoteur;

b) de l'inviolabilité des documents officiels;

c) des mêmes facilités que celles accordées aux agents de Gouvernements étrangers en mission officielle temporaire en ce qui concerne le change et les bagages personnels.

L'article 18 instaure un impôt sur les traitements du Secrétaire Général et du personnel au profit de l'Organisation. Il s'agit en l'occurrence de l'impôt interne.

Dès l'application de cet impôt, ces traitements seront exempts d'impôts nationaux, mais pourront cependant être globalisés avec les revenus d'autres sources aux fins de fixer l'impôt à percevoir sur ces derniers.

L'article 19 vise la détermination des catégories de bénéficiaires et les communications y relatives à effectuer aux Etats Membres.

L'article 20 accorde à l'Organisation le droit de régler elle-même son propre système de prévoyance sociale.

L'article 21 règle la levée des immunités.

Les articles 22 et 23 énoncent le devoir qu'a l'Organisation de coopérer avec les autorités des Etats Membres en vue d'assurer l'observation des règlements de police, de sécurité nationale, de santé publique et d'inspection du travail.

L'article 24 prévoit la possibilité pour les Etats Membres d'exclure leurs nationaux du traitement privilégié sauf pour l'immunité de juridiction et d'inviolabilité des documents relatifs à l'activité officielle.

L'article 25 rend obligatoire l'arbitrage privé en matière de contrats autres que ceux conclus conformément au statut du personnel.

L'article 26 prévoit la possibilité de régler par arbitrage international tout différend relatif à un dommage, à toute obligation non contractuelle ou encore quand l'immunité de juridiction est revendiquée.

L'article 27 règle l'organisation de cet arbitrage international.

macht voor de handelingen volbracht tijdens de uitoefening van hun ambt, behalve in geval van overtreding van het verkeersreglement of in geval van schade veroorzaakt door een motorrijtuig; dezelfde vrijstellingen inzake immigratie en inschrijving van vreemdelingen, als die welke worden toegerekend aan de personeelsleden van de internationale organisaties, en zij hebben ook het recht om, de eerste maal dat zij hun post bezetten, hun huisraad en persoonlijke zaken vrij van douanerechten in te voeren.

Artikel 17 heeft betrekking op de deskundigen. Zij genieten :

a) immuniteit van rechtsmacht voor de handelingen volbracht tijdens de uitoefening van hun ambt, behalve ingeval van overtreding van het verkeersreglement of bij schade veroorzaakt door een motorrijtuig;

b) onschendbaarheid van de officiële stukken;

c) dezelfde faciliteiten als die welke worden toegestaan aan de ambtenaren van de buitenlandse Regeringen in de vervulling van een tijdelijke officiële opdracht, wat de deviezenregeling en hun persoonlijke bagage betreft.

Artikel 18 stelt een belasting op de wedden van de Secretaris-Generaal en van de personeelsleden in ten bate van de Organisatie. Het gaat hier om een interne belasting.

Zodra deze belasting wordt toegepast, zullen die wedden worden vrijgesteld van nationale belastingen, maar ze zullen evenwel kunnen worden geglobaliseerd met de inkomsten uit andere bronnen, bij de berekening van de te heffen belasting op deze inkomsten.

Artikel 19 heeft betrekking op het vaststellen van de categorieën van begunstigden en op de mededelingen in verband daarmee die aan de Lid-Staten moeten worden gedaan.

Artikel 20 kent aan de Organisatie het recht toe zelf een eigen systeem van sociale zekerheid in te stellen.

Artikel 21 regelt de opheffing van de immunititeiten.

De artikelen 22 en 23 bepalen dat de Organisatie verplicht is samen te werken met de overheden van de Lid-Staten om de naleving te verzekeren van de politiereglementen en van de reglementering op de nationale veiligheid, de volksgezondheid en de arbeidsinspectie.

Artikel 24 voorziet in de mogelijkheid voor de Lid-Staten om hun onderdanen uit te sluiten van de bevoorrechte behandeling, behalve wat betreft de immuniteit van rechtsmacht en de onschendbaarheid van de stukken betreffende de officiële activiteit.

Artikel 25 stelt de particuliere arbitrage verplicht inzake andere contracten dan die welke worden gesloten overeenkomstig het statuut van het personeel.

Artikel 26 voorziet in de mogelijkheid om alle geschillen betreffende schade, betreffende alle niet contractuele verplichtingen of nog wanneer de immuniteit van rechtsmacht wordt gevraagd, te beslechten door internationale arbitrage.

Artikel 27 regelt de organisatie van deze internationale arbitrage.

L'article 28 stipule que l'Organisation prend les dispositions nécessaires en vue du règlement des conflits en matière de conditions de service.

L'article 29 réserve la possibilité d'accords ou arrangements complémentaires.

L'article 30 organise la procédure d'amendement du Protocole.

L'article 31 contient les dispositions relatives au règlement des différends au sujet de l'interprétation ou de l'application du Protocole.

Les articles 32 à 35 contiennent les dispositions finales ayant trait à la mise en vigueur et à la dénonciation du Protocole.

Un Protocole de signature précise la portée du paragraphe 2 de l'article 6 et de l'article 14.

Un accord conclu par échange de lettres avec le Grand-Duché de Luxembourg est annexé au Protocole. En effet, conformément aux dispositions régissant l'Union économique belgo-luxembourgeoise, le Grand-Duché de Luxembourg doit marquer son accord sur l'exonération des droits d'entrée et d'accises communs quand il n'est pas membre d'une organisation internationale dont la Belgique fait partie, ce qui se présente en l'espèce.

Afin d'assurer la concordance avec le régime prévu en ce qui concerne l'Organisation Européenne de Recherches Spatiales (ESRO), il est demandé au Parlement de donner un effet rétroactif à son approbation au 30 juillet 1964, date de la signature du Protocole par la Belgique.

Cette dernière sollicitation a amené votre Commission à regretter cette fois encore le retard excessif apporté au dépôt de semblable projet d'approbation d'actes internationaux signés en 1964 pour l'essentiel, en 1965 pour l'accord complémentaire.

D'autre part, l'attention de la Commission a été attirée sur la réserve que le Gouvernement se propose de formuler lors du dépôt de l'instrument de ratification de la Belgique sur le Protocole en cause, à l'instar de ce qu'a fait le Gouvernement des Pays-Bas. Cette réserve, qui concerne l'application des articles 5, 26 et 27 du Protocole, n'est pas exprimée dans le projet de loi proprement dit; elle est annoncée dans l'exposé des motifs. Votre Commission en a pris acte et la considère comme comprise dans son approbation du projet de loi.

Un membre a cependant exprimé l'avis qu'il eût été préférable que ladite réserve fût l'objet d'un article du projet d'approbation.

En conclusion, votre Commission a adopté le projet de loi ainsi que le présent rapport à l'unanimité.

Le Rapporteur,
G. DEJARDIN.

Le Président,
P. STRUYE.

Artikel 28 bepaalt dat de Organisatie de nodige maatregelen neemt met het oog op de regeling der geschillen inzake dienstvoorwaarden.

Artikel 29 voorziet in de mogelijkheid om aanvullende akkoorden of regelingen te sluiten.

Artikel 30 regelt de procedure voor het amenderen van het Protocol.

Artikel 31 bevat de bepalingen betreffende de beslechting van geschillen over de uitlegging of de toepassing van het Protocol.

De artikelen 32 tot 35 bevatten de slotbepalingen, die handelen over de inwerkingtreding en de opzegging van het Protocol.

Een Protocol van ondertekening geeft de draagwijdte van artikel 6, § 2, en van artikel 14 nader aan.

Een akkoord gesloten door wisseling van brieven met het Groothertogdom Luxemburg is bij het Protocol gevoegd, aangezien overeenkomstig de bepalingen van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie het Groothertogdom Luxemburg zijn instemming moet betuigen met de vrijstelling van de gemeenschappelijke invoer- en accijnsrechten, wanneer het geen lid is van een internationale organisatie waartoe België behoort, zoals hier het geval is.

Ter verzekering van de overeenstemming met de regeling ten aanzien van de Europese Organisatie voor Ruimteonderzoek (ESRO), wordt het Parlement verzocht zijn goedkeuring te laten terugwerken tot 30 juli 1964, d.i. de datum waarop België het Protocol ondertekend heeft.

Dit laatste verzoek was voor Uw Commissie aanleiding om zich nogmaals te beklagen over de zeer late indiening van dit ontwerp tot goedkeuring van internationale akten, ondertekend in 1964 wat de hoofdzaak betreft, en in 1965 wat het aanvullend akkoord betreft.

Verder werd de aandacht gevestigd op het voorbehoud dat de Regering van plan is te maken bij de nederlegging van de bekrachtigingsoorkonde van België betreffende het Protocol, naar het voorbeeld van hetgeen de Nederlandse regering heeft gedaan. Dit voorbehoud, dat betrekking heeft op de toepassing van de artikelen 5, 26 en 27 van het Protocol, wordt niet vermeld in het eigenlijke ontwerp van wet; het wordt aangekondigd in de memorie van toelichting. Uw Commissie heeft daar nota van genomen en is van oordeel dat haar goedkeuring van het ontwerp van wet ook slaat op dat voorbehoud.

Een commissielid vond echter dat het verkieslijk ware geweest om dat voorbehoud op te nemen in een artikel van het goedkeuringsontwerp.

Tot besluit heeft uw Commissie het ontwerp van wet en dit verslag met algemene stemmen goedgekeurd.

De Verslaggever,
G. DEJARDIN.

De Voorzitter,
P. STRUYE.